

Zkušenosti s očkováním proti chřipce v sezóně 2013/2014

Experience with the vaccination against influenza in the season 2013/2014

Petr Pazdiora, Hana Jelínková, Miroslava Švecová, Jaromír Eiselt, Lada Malánová

Souhrn

Předvaccinační a povaccinační vyšetření protilátek proti kmenům obsažených ve vakcínách pro sezónu 2013/2014 bylo zajištěno u 95 pacientů dialyzačních středisek. Hodnocení obou registrovaných vakcín potvrdilo jejich význam při prevenci chřipky u dialyzovaných.

Pre-vaccination and post-vaccination screening of antibodies against the strains included in the 2013/2014 vaccines was conducted in 95 dialysis patients. Evaluation of both of the authorized vaccines confirmed their high role in the prevention of influenza.

Zprávy CEM (SZÚ, Praha) 2014; 23(2): 61–62.

Metodika

V rámci rutinního očkování proti chřipce byly během listopadu 2013 v dialyzačních střediscích (HDS B. Braun Avitum Plzeň, HDS FN Plzeň-Lochotín) provedeny předvaccinační a povaccinační odběry krve (4 týdny po aplikaci vakcíny) u 95 pacientů dialyzačních středisek. Používány byly registrované vakcíny IDflu (Sanofi Pasteur) a Vaxigrip (Sanofi Pasteur). Získaná séra byla do jejich zpracování uskladněna při teplotě -31°C . Laboratorní vyšetření bylo zajištěno ve virologické laboratoři FN Plzeň, hemaglutinační test se prováděl v ředění 1:10, 1:20,.... Jako antigeny

byly použity deklarované antigeny pro sezónu 2013/2014 A H1N1 California, A H3N2 Victoria, B Brisbane a české izoláty A H1N1 Praha, B Massachusetts. Pro hodnocení imunogenity byla použita kritéria Komise Evropské unie pro hodnocení chřipkových vakcín (viz tabulka 1). Vzhledem k průměrnému věku sledovaných osob byla jako dostatečná hodnocena protekce $>60\%$, sérokonverze $>30\%$, konverzní faktor $>2,0$ (v tabulkách s výsledky zvýrazněno tučně). Z analýzy nebyly vyřazeny osoby s předvaccinačním titrem $\geq 1:40$.

Tabulka 1: KRITÉRIA KOMISE EVROPSKÉ UNIE PRO HODNOCENÍ ÚČINNOSTI VAKCÍN PROTI CHŘIPCE

Kritéria	18-60 let	>60 let
Protekce (počet osob vyjádřený v procentech, u nichž je hemaglutinačně inhibiční titer >40)	$>70\%$	$>60\%$
Sérokonverze (procento vakcinovaných s minimálně 4násobným nárůstem titru protilátek v postvaccinačním séru)	$>40\%$	$>30\%$
Konverzní faktor (GMT^* postvaccinační dělený GMT prevaccinačním)	$>2,5$	$>2,0$

* GMT – Geometrický titer protilátek

Tabulka 2: ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY 95 DIALYZOVANÝCH PACIENTŮ, U KTERÝCH BYLY ODEBRÁNY DVOJICE SÉR

	Vaxigrip	IDflu	Celkem
Počet	50	45	95
Průměrný věk (min – max) (medián)	63,7 (38-84) (66)	66,9 (38-85) (70)	65,2 (38-85) (67)
Očkováno chřipkovou vakcínou v sezóně 2012/2013 (%)	40 (80,0)	36 (80,0)	76 (80,0)

Výsledky a diskuse

Průměrný věk celého souboru 95 osob byl 65,2 let (38–85). Ze 45 lidí (33 mužů a 12 žen) očkovanych vakcínou IDflu bylo v předchozí sezóně 2012/2013 očkováno sezónní chřipkovou vakcínou 36 osob (80,0 %); jejich věk byl v průměru 66,9 let (38–85). Ze 50 očkovanych Vaxigripem (33 mužů a 17 žen) bylo v předchozí sezóně 2012/2013 očkováno sezónní chřipkovou vakcínou 40 osob (80,0 %); jejich věk byl v průměru 63,7 let (38–84). Získané výsledky imunogenity jsou uvedeny v tabulkách 3–4. V této souvislosti je třeba připomenout, že bohužel neexistují speciální kritéria pro hodnocení účinnosti vakcín u dialyzovaných osob. Výsledky v této rizikové skupině mohou být významně odlišné od výsledků v obecné populaci, pro kterou byla tato kritéria sestavena a která proto mohou sloužit jen jako hrubá orientace. Na druhé straně se dlouhodobě potvrzuje

Tabulka 3: PROTEKCE (%)

Použité antigeny	Vaxigrip	IDflu
A H1N1 California	38,0	33,3
A H3N2 Victoria	84,0	80,0
B Brisbane	98,0	93,3
A H1N1 Praha	76,0	77,8
B Massachusetts	98,0	93,3

Tabulka 4: SÉROKONVERZE (%)

Použité antigeny	Vaxigrip	IDflu
A H1N1 California	20,0	32,6
A H3N2 Victoria	30,0	53,5
B Brisbane	16,0	27,9
A H1N1 Praha	32,0	48,8
B Massachusetts	36,0	39,5

Tabulka 5: GEOMETRICKÝ TITR PROTILÁTEK, KONVERZNÍ FAKTOR

Použité antigeny	Vaxigrip *GMT	Vaxigrip **CF	IDflu *GMT	IDflu **CF
A H1N1 California	7,9	4,0	8,4	7,1
A H3N2 Victoria	52,3	3,3	75,2	7,4
B Brisbane	89,4	1,7	100,8	2,3
A H1N1 Praha	43,1	4,4	46,5	6,2
B Massachusetts	143,2	2,8	165,0	2,9

* GMT – Geometrický titr protilátek; ** CF – Konverzní faktor

z našich anamnestických údajů o očkování proti sezónní chřipce v předchozí sezóně, že ani v rizikových skupinách, což nepochybně jsou i dialyzovaní pacienti, není o očkování zájem mezi všemi.

I v letošní sezóně se potvrdilo, že registrované vakcíny vesměs dosahují požadovaných hodnot z hlediska imunogenity. Vzhledem k tomu, že se složení chřipkových vakcín každoročně obměňuje, je vhodné opakovat obdobné studie i v budoucnosti a s jejich výsledky seznamovat příslušné odborníky co nejdříve.

Poděkování patří všem pracovníkům obou dialyzačních středisek, kteří se podíleli na realizaci studie, a J. Čechové z Ústavu epidemiologie LF za technickou spolupráci.

Petr Pazdiora

Hana Jelínková

Ústav epidemiologie LF UK v Plzni

Miroslava Švecová

Ústav mikrobiologie FN Plzeň

Jaromír Eiselt

I. Interní klinika FN Plzeň

Lada Malánová

HDS B. Braun Avitum Plzeň